

Sectornr.	Sector	SD-nr.	Strategische doelstelling	OD-nr.	Operationele doelstelling	Actienr.	Actie	Actiecyclus
I	Gebouwen en energie	1	Het energieverbruik van de gemeentegebouwen verminderen	1.1	De uitvoering voortzetten van het verplichte PLAGE	ACI111	De uitvoering van de acties in het actieprogramma van het verplichte PLAGE voortzetten (zie acties ACI112, ACI113, ACI114, ACI115, ACI116, ACI142) en de acties in het PLAGE herdefiniëren volgens cycli	Cyclus 0: reeds lopende acties
						ACI112	Het energieregister voor gebouwen weer op de rails zetten en bijhouden (verplicht in het kader van het PLAGE)	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
						ACI113	De uitvoering van de acties van het PLAGE voor de renovatie van het sportcomplex Poseidon voortzetten	Cyclus 0: reeds lopende acties
						ACI114	De renovatie van de verlichting voortzetten (acties van het verplichte PLAGE)	Cyclus 0: reeds lopende acties
						ACI115	De temperatuurbeheersing in gebouwen voortzetten (ventielen instellen op 2,7-2,8 in plaats van 3; acties van het verplichte PLAGE)	Cyclus 0: reeds lopende acties
						ACI116	De energierenovaties in het kader van de herstructurering van het patrimonium voltooiën (muren isoleren, enz.; acties van het verplichte PLAGE)	Cyclus 0: reeds lopende acties
				1.2	Het gemeentepersoneel en andere gebruikers bewustmaken van rationeel energiegebruik	ACI121	Een energiefacilitator aanwerven die verantwoordelijk is voor de bewustmaking en opleiding van het personeel en die met lokale actoren samenwerkt op het gebied van energiekwesties	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
						ACI122	Het gemeentepersoneel twee- of driemaal per jaar laten bewustmaken en opleiden in beste praktijken voor rationeel energiegebruik door de nieuwe energiefacilitator	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
						ACI123	Alle diensten aanmoedigen om dagelijks energiebesparende praktijken toe te passen en deze praktijken er veralgemenen (elektrische apparatuur uitschakelen, verwarmingstemperatuur verlagen, enz.) na aanwerving van de nieuwe energiefacilitator	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
						ACI124	De mogelijkheid bestuderen om nieuwe innovatieve concepten op te nemen in projecten voor nieuwe gemeentegebouwen teneinde de energiebehoeften te verminderen (bv. nachtkoeling, isolerende raambekleding, gebruik van op de natuur gebaseerde oplossingen, enz.)	Cyclus 0: reeds lopende acties
		1.3	Het aandeel verhogen van de energie die door gemeentegebouwen wordt verbruikt en die afkomstig is van in België geproduceerde hernieuwbare energie (bv. windenergie in de Noordzee)	ACI131	Het aandeel hernieuwbare energie dat wordt verbruikt in onze gebouwen verhogen door waar mogelijk en relevant gebruik te maken van technieken die gas vervangen (warmtepompen, geothermie, enz.)	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025		
				ACI132	Werken aan de voorwaarden voor het inkopen van onze 100% groene energie in overleg met andere inkopers om de energie nog “groener” te maken	Cyclus 2: begin 2026 - eind 2027		
		1.4	De lokale productie van hernieuwbare energie (bv. zonnepanelen op gemeentegebouwen) en het aandeel ervan in het totale energieverbruik door de gemeentegebouwen verhogen	ACI141	Voor elk gemeentegebouw de mogelijkheid analyseren om een energiegemeenschap te ontwikkelen of zich daarbij aan te sluiten	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025		
				ACI142	De installatie van zonnepanelen op de daken van de gemeentegebouwen voortzetten (acties van het verplichte PLAGE)	Cyclus 0: reeds lopende acties		
		2	De BKG-emissies die gepaard gaan met de bouw en renovatie van gemeentegebouwen verminderen	2.1	De kwestie van de reductie van BKG-emissies van materialen opnemen in renovatie- en nieuwbouwprojecten	ACI211	Het personeel dat betrokken is bij renovatie- en bouwprojecten opleiden in de TOTEM-tool (of gelijkwaardig)	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
						ACI212	De integratie van de TOTEM-tool (of gelijkwaardig) in de criteria van overheidsopdrachten voor bouwen/of renovatieprojecten bestuderen	Cyclus 2: begin 2026 - eind 2027
						ACI213	Ervoor zorgen dat renovatie altijd de voorkeur krijgt boven bouw/afbraak	Cyclus 0: reeds lopende acties
				2.2	De circulaire economie opnemen in renovatieprojecten en uitbreiden naar nieuwbouwprojecten	ACI221	Onze bestekken voor de aankoop van bouw- en renovatiematerialen blijven aanpassen in de richting van de aankoop van duurzame materialen (herbruikbaar, hergebruikt, enz.)	Cyclus 0: reeds lopende acties
						ACI222	Onze materialen bundelen met onze partners of, als dat niet lukt, onze opslagcapaciteit voor materialen optimaliseren en vergroten zodat ze opnieuw kunnen worden gebruikt in andere bouw- of renovatieprojecten	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
						ACI223	Het partnerschap voortzetten met de winnende actoren in het gewestelijk initiatief “BeCircular”	Cyclus 0: reeds lopende acties
2.3	De ongeveer 130 woningen en handelsruimtes die eigendom zijn van de gemeente renoveren			ACI231	Een strategie ontwikkelen en een beleid invoeren dat energierenovatie van gemeentelijke woningen aanmoedigt (installatie van zonnepanelen, enz.)	Cyclus 3: begin 2028 - eind 2029		
				ACI232	De EPB-certificeringsaudits voor woningen voortzetten	Cyclus 0: reeds lopende acties		

Sectornr.	Sector	SD-nr.	Strategische doelstelling	OD-nr.	Operationele doelstelling	Actienr.	Actie	Actiecyclus
II	Mobiliteit en transport	3	De BKG-emissies in verband met het gebruik van het gemeentelijk wagenpark verminderen	3.1	Het modale aandeel van de auto in dienstverplaatsingen verminderen	ACII311	Een post voor “wagenparkbeheerder” creëren	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
						ACII312	De lijst van mensen die genieten van de “omnium dienstopdrachten” tot het strikte minimum beperken	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
						ACII313	Het gemeentelijke wagenpark van elektrische fietsen uitbreiden volgens de behoeften van de diensten	Cyclus 0: reeds lopende acties
				3.2	Het gemeentelijk wagenpark elektrificeren	ACII321	Elektrische voertuigen kopen afhankelijk van de markt en de technische vooruitgang	Cyclus 2: begin 2026 - eind 2027
						ACII322	Het gemeentelijk wagenpark optimaliseren en verminderen	Cyclus 0: reeds lopende acties
						ACII331	Een alternatief bieden voor voertuigen van diensten met abonnementen voor elektrische deelvoertuigen (bv. Cambo)	Cyclus 0: reeds lopende acties
				3.3	De verplaatsingen van alle diensten rationaliseren	ACII332	De koolstofimpact van onvermijdelijke vliegreizen compenseren	Cyclus 2: begin 2026 - eind 2027
						ACII411	Enkele begeleidende leerkrachten opleiden om hen te helpen vertrouwen te krijgen in fietsen in het verkeer	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
				4	Koolstofarme verplaatsingen op scholen aanmoedigen (gemeentescholen)	4.1	Het koolstofarme beleid versterken voor schoolverplaatsingen en voor het vervoer van kinderen van en naar school (gemeentescholen)	ACII412
		ACII413	De mobiliteitsdiagnose voor elke gemeenteschool analyseren en de SVP's ondersteunen (directeurs bewustmaken)					Cyclus 0: reeds lopende acties
		ACII414	Het gebruik van schoolbussen tot het strikte minimum beperken					Cyclus 0: reeds lopende acties
		ACII415	Scholen uitrusten met fietsen voor het behalen van het fietsbrevet en voor schoolverplaatsingen, en in de nodige infrastructuur voorzien					Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
		ACII511	Een autodeelplatform creëren voor het personeel en zorgen voor goede communicatie en opleiding hierover					Cyclus 3: begin 2028 - eind 2029
		5	Koolstofarm woon-werkverkeer voor gemeentepersoneel aanmoedigen	5.1	Het aantal mensen verminderen dat met de auto naar het werk komt en koolstofarme alternatieven aanmoedigen voor verplaatsingen van het gemeentepersoneel	ACII512	Niet-financiële stimulansen (bv. veilige fietsenstallingen, kleedkamers, douches, enz.) introduceren om fietsverplaatsingen van het gemeentepersoneel aan te moedigen	Cyclus 3: begin 2028 - eind 2029
						ACII513	Het personeel bewustmaken en opleiden rond fietstrajecten	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
						ACII514	Fietsen uit het gemeentelijk wagenpark beschikbaar stellen voor woon-werkverkeer voor een bepaalde periode	Cyclus 3: begin 2028 - eind 2029
						ACII515	Een handvest over “koolstofarme beroepsverplaatsingen” opstellen	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
						ACII516	Uitrusting en een fietsherstelplaats voorzien voor het gemeentepersoneel	Cyclus 0: reeds lopende acties
		6	De BKG-emissies in het kader van leveringen verminderen	6.1	De BKG-emissies in het kader van leveringen verminderen en leveringstrajecten rationaliseren	ACII611	Koolstofarme leveringen (bakfietsen, enz.) aanmoedigen door een criterium toe te voegen aan de bijzondere bestekken	Cyclus 2: begin 2026 - eind 2027
						ACII612	Een studie uitvoeren naar de rationalisering van leveringen aan het gemeentedept en binnen de gemeente	Cyclus 3: begin 2028 - eind 2029
ACII613	Een tool ontwikkelen om de planning van de leveringen door de gemeentediensten (cel Transport-Feesten, magazijn, enz.) te optimaliseren teneinde het aantal leveringen te verminderen					Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025		
ACII614	Een opleidings- en bewustmakingscampagne voor gemeentediensten uitvoeren om onnodig transport door de betrokken gemeentediensten te vermijden					Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025		

Sectornr.	Sector	SD-nr.	Strategische doelstelling	OD-nr.	Operationele doelstelling	Actienr.	Actie	Actiecyclus
III	Verbruik	7	De BKG-emissies in verband met de aankoop en dienstverlening verminderen	7.1	De aankoop van goederen en diensten door het gemeentebestuur duurzamer maken	ACIII711	Een cel “Duurzame overheidsopdrachten” oprichten om een duurzaam inkoopbeleid (criteria en leveranciers) in te voeren, in samenwerking met de dienst Administratie en overheidsopdrachten en de dienst DOPP	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
						ACIII712	Streven naar 100% van de overheidsopdrachten met duurzaamheidscriteria voor dienst aankopen en leveringen	Cyclus 2: begin 2026 - eind 2027
						ACIII713	Een jaarlijks quotum vaststellen van benodigdheden die kunnen worden besteld en het verminderen in de loop van de tijd	Cyclus 3: begin 2028 - eind 2029
						ACIII714	Het meubilair inventariseren dat uit voorraad wordt genomen en een gemeentemedewerker aanwijzen die verantwoordelijk is voor het bijwerken van de inventaris	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
						ACIII715	Een beleid invoeren voor het terugwinnen en herstellen van meubilair om de levensduur te verlengen en een persoon aanwijzen die zich hiermee bezighoudt	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
						ACIII716	De hoeveelheid nieuw papier die wordt gebruikt, ook in scholen, verminderen met 30% in 2 jaar	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
				7.2	De energie-impact van geïnformateerde documenten op gemeentelijke servers beperken	ACIII717	Koolstofvrij gerecycleerd papier gebruiken	Cyclus 0: reeds lopende acties
						ACIII721	Een plan opstellen om de energie-impact van onze digitale gegevens te beperken	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
						ACIII722	Ons uitrusten met software die ons in staat stelt om alle inhoud van documenten te vergelijken teneinde duplicaten te identificeren en deze te verwijderen	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
						ACIII723	Het gemeentepersoneel bewustmaken en opleiden rond goede digitale praktijken (hoe een goede boomstructuur maken, hoe een pdf comprimeren, enz.) om de impact van onze digitale gegevens te beperken	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
						ACIII724	Geen documenten meer afdrukken vanuit de BOS-software, met enkele uitzonderingen	Cyclus 2: begin 2026 - eind 2027
						ACIII725	Alle documenten digitaliseren en elektronisch verwerken (bv. inkomende post scannen, elektronisch ondertekenen met Elo5, enz.)	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
						ACIII726	Een databank creëren voor het aanbieden van een uitgebreide en doeltreffende elektronische loketdienst voor alle diensten van het gemeentebestuur	Cyclus 2: begin 2026 - eind 2027
IV	Afval	8	De BKG-emissies in verband met de productie en het beheer van gemeentelijk afval verminderen	8.1	Afvalvrije activiteiten van gemeentediensten bevorderen	ACIV811	Een nulafvalhandvest opstellen voor evenementen die door de gemeente op het grondgebied worden georganiseerd: verhuur van feestzalen, markten, kerstmarkt, kermis, enz.	Cyclus 2: begin 2026 - eind 2027
						8.2	De afvalsortering in gemeentegebouwen verbeteren	ACIV821
				ACIV822	De sortering van voedselafval in gemeentegebouwen organiseren			Cyclus 0: reeds lopende acties
				ACIV831	Een regeling voor de terugwinning van groenafval opzetten naar het model van andere gemeenten			Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
				ACIV832	Iemand aanwerven om de compost te beheren (composteringsproject voor groenafval) (zie actie ACIV821)			Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
				8.3	Het groen- en organisch afval van het gemeentebestuur lokaal terugwinnen	ACIV833	De ophaling van ons voedselafval met een bakfiets en een project voor microterugwinning ter plaatse ontwikkelen (bv. composteren)	Cyclus 3: begin 2028 - eind 2029
ACIV834	Waar mogelijk een composteringsplatform voor groenafval uit groene ruimtes of composteergebieden in parken creëren	Cyclus 3: begin 2028 - eind 2029						

Acties van het luik “Mitigatie – Gemeentebestuur”

Sectornr.	Sector	SD-nr.	Strategische doelstelling	OD-nr.	Operationele doelstelling	Actienr.	Actie	Actiecyclus
V	Voeding	9	De BKG-emissies in verband met voeding op gemeentelijke scholen, kinderdagverblijven en evenementen verminderen	9.1	Gezonde en duurzame voeding aanbieden in gemeentelijke scholen en kinderdagverblijven	ACV911	Het “Good Food”-label voor gemeentelijke scholen en kinderdagverblijven blijven krijgen	Cyclus 0: reeds lopende acties
						ACV912	Het schoolpersoneel bewustmaken van vegetarisme	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
						ACV913	Een activiteit rond vegetarisme organiseren	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
				9.2	Gezonde en duurzame voeding aanbieden op evenementen die door de gemeente worden georganiseerd	ACV914	Ouders bewustmaken van biologische, gezonde en duurzame voeding	Cyclus 2: begin 2026 - eind 2027
						ACV915	In lijn met de ONE-normen, meer vegetarisch eten op de weekmenu's aanbieden	Cyclus 3: begin 2028 - eind 2029
						ACV921	Biologische, gezonde en duurzame voedingsproducten (broodjes, etc.), in verpakkingen die voldoen aan de Brudalex-voorschriften, aanbieden op evenementen die door de gemeente worden georganiseerd	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
		10	Voedselverspilling verminderen	10.1	Voedselverspilling in kantines verminderen	ACV922	Frisdrankautomaten afschaffen en ze vervangen door biologische, lokale en duurzame drankautomaten	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
						ACV923	Een bijzonder bestek oprichten om ervoor te zorgen dat de soep die aan het arbeiderspersoneel wordt geserveerd afkomstig is van gezonde, biologische en duurzame voeding	Cyclus 0: reeds lopende acties
						ACV1011	Het schoolpersoneel bewustmaken om kinderen aan te moedigen alles te proeven	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
						ACV1012	Een toepassing ontwikkelen om verenigingsnetwerken voor kansarmen en gemeentepersoneel te informeren over beschikbare restjes uit de kantines tussen 13.30 en 14.00 uur (op te halen buiten de werkuren voor gemeentepersoneel)	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
				10.2	Voedselverspilling verminderen bij evenementen die door de gemeente worden georganiseerd	ACV1013	Hoeveelheden voedsel bestellen op basis van de werkelijke consumptie	Cyclus 0: reeds lopende acties
						ACV1014	Voedselverspilling in de kantines meten en de voedselporties dienovereenkomstig aanpassen	Cyclus 0: reeds lopende acties
						ACV1021	Voedselverspilling meten bij elk gemeentelijk evenement en de voedselporties dienovereenkomstig aanpassen	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
						ACV1022	De mogelijkheid bieden om mee te nemen wat aan het einde van het evenement niet is geconsumeerd	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
VI	Openbare ruimte	11	De BKG-emissies door werk in de openbare ruimte verminderen	11.1	De kwestie van de reductie van BKG-emissies van materialen opnemen in inrichtingsprojecten voor de openbare ruimte	ACV1111	Een methode ontwikkelen voor het berekenen en opvolgen, met behulp van een tool, van de BKG-emissies die gepaard gaan met materialen in inrichtingsprojecten voor de openbare ruimte	Cyclus 2: begin 2026 - eind 2027
						ACV1112	Onderzoeken of het haalbaar is om de berekening van BKG-emissies op te nemen in bestekken voor werken	Cyclus 3: begin 2028 - eind 2029
						ACV1113	Onze bestekken voor de aankoop van materialen voor openbare werken aanpassen om te evolueren naar de aankoop van duurzame materialen	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
						ACV1114	Prioriteit geven aan herbruikbaar bouwafval in de bestekken	Cyclus 2: begin 2026 - eind 2027
		12	Het verbruik van verlichting op gemeentewegen verminderen	12.1	Een zwart rooster ontwikkelen in samenwerking met Sibelga	ACV1211	Met Sibelga blijven samenwerken om ledverlichting in openbare ruimtes te vervangen	Cyclus 0: reeds lopende acties
						ACV1212	Alle plaatsen identificeren waar in samenwerking met Sibelga “lichtbellen” kunnen worden ontwikkeld (bv. Georges Désirsteeg)	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
						ACV1213	De studie afronden en “lichtbellen” oprichten in het Fallonstadion	Cyclus 0: reeds lopende acties
						ACV1214	Het beleid voortzetten om stedenbouwkundige aanvragen voor de installatie van nieuwe lichtreclamepanelen te weigeren	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025

Acties van het luik “Mitigatie – Gemeentebestuur”

Sectornr.	Sector	SD-nr.	Strategische doelstelling	OD-nr.	Operationele doelstelling	Actienr.	Actie	Actiecyclus
VII	Bewustmaking	13	Het gemeentepersoneel informeren, opleiden en bewustmaken van de uitdagingen die gepaard gaan met de reductie van BKG-emissies	13.1	Het gemeentepersoneel opleiden en bewustmaken van de uitdagingen die gepaard gaan met de reductie van BKG-emissies	ACVII1311	Een opleidingscyclus organiseren voor het personeel over klimaatverandering	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
						ACVII1312	Een document opstellen over het Klimaatplan en de beste praktijken die op de werkplek kunnen worden toegepast en het overhandigen aan elke nieuwe werknemer	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
						ACVII1313	Het ecodynamische label verkrijgen voor alle gemeentegebouwen, in samenwerking met de Klimaatplan-ambassadeurs en de bevoegde diensten	Cyclus 3: begin 2028 - eind 2029
				13.2	Een Klimaatplan-ambassadeur in elke dienst identificeren om informatie over het plan door te geven	ACVII1321	Een oproep tot kandidaatstelling lanceren voor elke dienst om een Klimaatplan-ambassadeur aan te wijzen	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
						ACVII1322	Specifieke opleidingen organiseren voor gemeentelijke Klimaatplan-ambassadeurs	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
				13.3	Het “Eco-Schools”-label voor gemeentescholen verkrijgen	ACVII1331	Bevestigen of alle gemeentescholen het “Eco-Schools”-label krijgen voor de periode 2023-2025	Cyclus 0: reeds lopende acties
						ACVII1332	Bevestigen of alle gemeentescholen het “Eco-Schools”-label krijgen voor de periode 2025-2027	Cyclus 1: begin 2024 - eind 2025
						ACVII1333	Bevestigen of alle gemeentescholen het “Eco-Schools”-label krijgen voor de periode 2027-2029	Cyclus 2: begin 2026 - eind 2027